

Onderwerp: Stukken voor oprichten Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe

Informatie

Datum	20-08-2026	
Behandelaar	Gemma Sannes	Overleg gepleegd met:
Zaaknummer		☒ Financieel adviseur: Dennis Boswijk
Portefeuillehouder	Joop Slomp	☐ Communicatieadviseur:
Publicatieniveau	Openbaar	☒ Juridisch adviseur: Jelle de Muinck
Besluitvormend orgaan	College	☐ Inkoopadviseur:
In het PFO besproken?	Ja	☒ Bestuursadviseur: Iris Blaauwwiek
		☐ Informatieadviseur:
		☐ HR adviseur:
		☒ Team: Beleid, Alexandra Tokmetzis
		☐ Naam medewerker:
		☐ Inspraak/adviesorgaan:
		☐ Anders, namelijk:

Voorstel

Het college besluit:

1. De 'Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe' aan te gaan, onder voorbehoud van de vereiste toestemming van de gemeenteraad.
2. Te bepalen dat beslispoint 1 geëffectueerd wordt als alle twaalf Drentse gemeenten hebben ingestemd met de 'Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe'.
3. Kennis te nemen van de tekst van de gemeenschappelijke regeling (bijlage 1) en het advies van onze Ondernemingsraad voor de oprichting van de GR JHRD (bijlage 2) en deze ter kennisgeving door te sturen naar de gemeenteraad.
4. De gemeenteraad voor te stellen om de 'Begroting 2027' en de 'Meerjarenbegroting 2028-2029' van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe' vast te stellen (bijlage 3).
5. Het 'Bedrijfsplan Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe' vast te stellen (bijlage 4) en ter kennisgeving door te sturen naar de gemeenteraad.
6. Het 'Plaatsingsplan inrichting GR Jeugdhulpregio Drenthe vast te stellen (bijlage 5) en vanwege de vertrouwelijkheid niet door te sturen naar de gemeenteraad.

Voorgesteld besluit aan de raad:

1. Toestemming te verlenen aan het college om de Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulpregio Drenthe aan te gaan.

2. Kennis te nemen van de tekst van de gemeenschappelijke regeling (bijlage 1) en het advies van onze Ondernemingsraad (bijlage 2).
3. De 'Begroting 2027' en de 'Meerjarenbegroting 2028-2029' Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe' vast te stellen (bijlage 3).
4. Kennis te nemen van het 'Bedrijfsplan Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe'.

Aanleiding

Om de kwaliteit en betaalbaarheid van de jeugdzorg te verbeteren, hebben het Rijk en gemeenten gezamenlijk de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 opgesteld. Onderdeel hiervan is de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg, die moet zorgen voor voldoende en passende hulp voor jeugdigen die dit nodig hebben. Deze Wet verplicht gemeenten om bepaalde vormen van specialistische jeugdhulp gezamenlijk in te kopen via wettelijk vastgestelde jeugdhulpregio's. Daarom wordt in Drenthe gewerkt aan de oprichting van een Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe (hierna: GR JHRD).

De gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, De Wolden, Emmen, Hoogeveen, Meppel en Westerveld (binnen inkoopregio PMT (Team Prestatiemanagement Zuid-Drenthe)) en de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Noordenveld en Tynaarlo (binnen inkoopregio NMD (Noord- en Midden- Drenthe)) werken al jaren samen ten behoeve van de inkoop, contractmanagement, de kwaliteitszorg en handhaving voor de Maatschappelijke Ondersteuning en de Jeugdhulp. Ook in de Jeugdhulpregio Drenthe (2015) wordt al door alle twaalf gemeenten samengewerkt voor specifieke aspecten van de jeugdhulp. Per 1 januari 2027 wordt een steviger fundament onder de samenwerking op het gebied van jeugdhulp gelegd met de oprichting van de GR JHRD.

De voorgestelde samenwerking wordt juridisch vormgegeven in de vorm van een gemeenschappelijke regeling op basis van artikel 8, lid 1, sub a van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Met deze regeling wordt een 'openbaar lichaam' opgericht dat belast wordt met de uitvoering van gezamenlijke taken op het gebied van onder andere inkoop en contractmanagement voor de jeugdhulp. De gezamenlijke gemeenten hebben gekozen voor deze vorm, omdat deze het beste aansluit bij de bestuurlijke uitgangspunten en het mogelijk maakt een toekomstbestendige en goed functionerende organisatie op te richten.

Eind 2025 hebben de gemeenteraden van gemeenten in Drenthe hun zienswijzen in kunnen dienen voor de concepttekst van de GR JHRD. Onze gemeente heeft gekozen om geen zienswijze in te dienen, omdat er geen directe aanleiding was voor aanpassingen in de ontwerpregeling. De zienswijzen van gemeenten die wel zijn ingediend zijn verwerkt in de definitieve regeling van de GR JHRD. De reacties van de raden van de gemeenten laten zien dat er breed draagvlak is voor het gezamenlijk organiseren van de jeugdhulp in Drenthe via de GR JHRD. Tegelijkertijd zijn er diverse aandachtspunten meegegeven op het gebied van governance, besluitvorming, democratische controle en financiële onderbouwing. Meer informatie hierover is te vinden in de 'Raadsbrief Uitkomsten zienswijze procedure ontwerpregeling GR JHRD' van 12 mei 2026 (bijlage 6). Wij leggen u nu ter besluitvorming de stukken voor de oprichting van de GR JHRD voor.

Argumenten

1.1 *Voor het college kan besluiten de Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulpregio Drenthe aan te gaan is toestemming van de gemeenteraad vereist*

De gemeenteraad wordt gevraagd toestemming te geven voor de GR JHRD. Volgens de Wgr kan de gemeenteraad deze toestemming alleen weigeren als de regeling in strijd is met het recht of als het in strijd is met het algemeen belang. Er is nu geen sprake van deze situaties. De voorliggende regeling is ook vervolg op het traject 'Omarm de complexiteit', waarin is gesignaleerd dat de huidige samenwerking in de Jeugdhulpregio Drenthe versnipperd georganiseerd is. De GR JHRD helpt om regionale samenwerking rond (specialistische) jeugdhulp consistent en beter te organiseren waarmee het positief bijdraagt aan het algemeen belang.

2.1 *Instemming is vereist*

Als alle 12 gemeenteraden tijdig toestemming verlenen kan de GR Jeugdhulpregio per 1 januari 2027 in werking treden.

3.1 *De voorliggende tekst is tot stand gekomen via een breed en gedegen proces*

Bij de totstandkoming van de GR JHRD zijn diverse specialisten intensief betrokken, zoals juristen en financiële adviseurs. Daarnaast hebben ook gemeentesecretarissen, managers en beleidsadviseurs bijgedragen aan een gedragen en zorgvuldige tekst. Er is ook een zienswijzeprocedure doorlopen waarbij alle twaalf gemeenten de kans hadden op inspraak in de regeling. De regeling is zo ingericht dat deze voldoet aan de eisen die de Wgr stelt, waaronder bepalingen over bestuurs Samenstelling, informatievoorziening, verantwoording en controle.

3.2 *De Ondernemingsraad heeft een positief advies uitgebracht*

Volgens de Wet op de Ondernemingsraden moet het besluit tot het oprichten van een Gemeenschappelijke Regeling en de wijziging van taken en werkzaamheden die daarmee gemoeid zijn bij medewerkers voor advies aan de Ondernemingsraad (OR) worden voorgelegd. Onze OR heeft een positief advies uitgebracht over het voorgenomen besluit voor de oprichting van de GR JHRD. De OR begrijpt de noodzaak van deze samenwerking en heeft geen bezwaren voor de oprichting van de GR JHRD voor onze gemeente.

4.1 *De begroting sluit aan op de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling*

De begroting geeft inzicht in de structurele ontwikkelingen, keuzes en kosten die op de regio afkomen met de oprichting van de GR JHRD.

5.1 *Het Bedrijfsplan sluit aan bij de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling*

Dit betekent dat het uitgaat van de wettelijke taken en de in mandaat opgedragen taken zoals vastgelegd in artikel 4. Daarnaast biedt artikel 5 de mogelijkheid om via een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) aanvullende afspraken te maken over extra taken.

Kanttekeningen

- 1.1. *De GR kan pas worden opgericht als alle gemeenten tijdig hebben besloten*
In de Wet staat dat elke Jeugdhulpregio - ofwel elke gemeente - op 1 januari 2027 regionaal moet inkopen en contracteren. De Jeugdhulpregio Drenthe bestaat uit de 12 gemeenten in de Provincie Drenthe. Elke gemeente moet dezelfde besluiten nemen die nodig zijn om de GR Jeugdhulpregio Drenthe op te richten. Met het aantreden van verschillende nieuwe bestuurders is het een extra uitdaging om te zorgen dat allen gemeenteraden goed geïnformeerd een besluit kunnen nemen. Als er geen tijdig besluit wordt genomen heeft dit zowel consequenties voor de inhoud als voor de financiële middelen.
- 4.1 *Het aangaan van een GR kan soms zorgen oproepen over minder financiële regie*
Door de gezamenlijke besluitvorming op regionaal niveau verschuift een deel van de financiële regie van de individuele raad naar het algemeen bestuur van de regeling. In de regeling is opgenomen dat het algemeen bestuur bij ingrijpende besluiten, zoals besluiten met financiële gevolgen, politiek gevoelige onderwerpen of belangrijke beleidskeuzes, eerst de gemeenteraden om een zienswijze vraagt als ten minste twee gemeenteraden daarom verzoeken. Daarnaast biedt de regeling de mogelijkheid voor raden om een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen. Deze commissie kan het algemeen bestuur adviseren, de besluitvorming van de raden voorbereiden en de raden ondersteunen bij hun adviserende rol. Op deze wijze is (financiële) regie van de raden geborgd en kunnen zij toch hun kaderstellende en controlerende taken uitvoeren, terwijl de taken in de samenwerking wel efficiënter en effectiever worden ingeregeld.
- 5.1. *Het bedrijfsplan is geen basis voor de uitvoering van de lichte jeugdhulp na 2027*
In 2027 maken alle gemeenten gebruik van de GR JHRD voor de contracteren Lichte Jeugdhulp. De inzet hiervoor is apart inzichtelijk gemaakt in het Bedrijfsplan. Voor de periode 2028 -2030 willen 9 gemeenten, waaronder onze gemeente gebruik blijven maken van de GR voor het uitvoeren van de lichte jeugdhulp. Deze additionele taken zoals lichte jeugdhulp vereisen vooraf heldere ontvlechting van de inzet voor specialistische en lichte jeugdhulp. Keuzes van gemeenten zullen consequenties hebben voor de werkzaamheden door de GR JHRD. De eerste verkennende analyses die hierop gedaan zijn vereisen nog verdere verdieping.

Financiën

De totale begrote organisatiekosten voor 2027 zijn € 3.839.169. Volgens de voorgestelde verdeelsleutel (5,6%) betekent dit voor de gemeente Midden-Drenthe een bijdrage van € 214.994,-.

De totale begrote kosten voor de opgaven van het regioteam voor 2027 zijn € 2.740.702. Volgens de voorgestelde verdeelsleutel (5,6%) betekent dit voor de gemeente Midden-Drenthe een bijdrage van € 153.479,-.

De totale bijdrage van de gemeente Midden-Drenthe is €368.473,-. Deze bijdrage wordt opgenomen in onze begroting. Op welke post wordt nog onderzocht door onze financiële afdeling.

Verdeelsleutel (art.21 GR)

Voor de Verdeelsleutel van de totale kosten per gemeente wordt aangesloten bij de meicirculaire T-2.

Incidentele kosten

De Meerjarenbegroting van de GR JHRD blijft binnen de financiële kaders van de begroting zoals die is opgesteld voor 2026 voor de huidige inkoopregio's. De begroting 2027 wijkt echter op een aantal onderdelen af van de Meerjarenbegroting. De reden daarvoor is dat er in 2027 incidentele kosten zijn opgenomen voor de oprichting van de organisatie, systemen en de kosten voor de opzet van een monitoringsysteem.

Communicatie/inwonersparticipatie

De communicatie richting aanbieders verloopt via de reguliere communicatiekanalen van NMD en PMT, en via de websites van NMD, PMT en JHRD. Zij worden op de hoogte gehouden van de actuele stand van zaken. De kernboodschap richting hen luidt dat als gevolg van de oprichting van de GR Jeugdhulpregio enkele besluiten worden genomen die nodig zijn om tot formele oprichting over te kunnen gaan. Op korte termijn verandert er niets in de dagelijkse samenwerking. Er wordt toegewerkt naar één regionale organisatie en één herkenbaar aanspreekpunt voor jeugdhulp per 1 januari 2027. Aanbieders worden op de hoogte gehouden van de voortgang en van eventuele wijzigingen.

Vervolg

In september worden raadsleden geïnformeerd over de GR, zodat zij goed geïnformeerd zijn voor agendering ter besluitvorming in oktober.

Er wordt voor de nog overblijvende taken van de huidige samenwerking die niet over gaan naar de GR JHRD (Wmo taken) gekeken naar het elders onderbrengen van deze taken. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd met de brief Raadsbrief 'Heroriëntatie NMD-samenwerking' (bijlage 7).

Als alle twaalf Drentse gemeenten hebben ingestemd met de GR JHRD, worden de noodzakelijke maatregelen getroffen om de gemeenschappelijke regeling in werking te laten treden.

Overige informatie

Totdat de nieuwe governancevorm van de Jeugdhulpregio Drenthe vorm krijgt, voeren de bestaande inkoopregio's de gezamenlijke inkoop uit binnen de bestaande kaders en organisatiestructuren. Omdat de uitvoering van de regionale inkoopagenda, het beheer van de regionale contracten en het gezamenlijke contractmanagement versnipperd waren over meerdere samenwerkingsverbanden is door de colleges van de Drentse gemeenten een tijdelijke mandaatregeling vastgesteld. Dit zodat de besluitvorming binnen nieuwe inkoop- en aanbestedingsprocedures snel en soepel kon verlopen. Deze mandaatregeling is ook door ons college vastgesteld. Deze mandaatregeling vervalt van rechtswege na oprichting en mandatering van de bredere Jeugdhulpregio.

De Kring van gemeentesecretarissen is in gezamenlijkheid opdrachtgever van de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe.

Bijlagen

1. Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe
2. Advies van de Ondernemingsraad
3. Begroting 2027 Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe en
Meerjarenbegroting 2028-2031 Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe
4. Bedrijfsplan Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe
5. Plaatsingsplan inrichting GR Jeugdhulpregio Drenthe
6. Raadsbrief 'Uitkomsten zienswijze procedure ontwerpregeling GR JHRD'
7. Raadsbrief 'Heroriëntatie NMD-samenwerking'